

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg

Essendropsgate 3
Pb. 5485 Majorstuen
0305 Oslo
Telefon: 23 08 75 00
Telefaks: 23 08 75 30

www.ebanett.no
firmapost@ebanett.no

Oslo 13 februar 2009

HØRINGSUTTALELSE FORVALTNINGSREFORMEN – FORSLAG OM OVERFØRING OG RETTIGHETER OG FORPLIKTELSER VED GJENNOMFØRING AV FORVALTNINGSREFORMEN

Entreprenørforeningen – Bygg og anlegg (EBA) har lest høringsnotatet og lovforslaget som går ut å på gripe inn i eksisterende kontraktsforhold og pålegge bytte av kontraktspart i forbindelse med at en vesentlig del av veinettet skal omklassifiseres fra riksveg til fylkeskommunal vei.

EBA vil først påpeke en del konkrete forhold som tilsier at et tvungent bytte av kontraktspart er uheldig og at entreprenørene må ha retten til å reservere seg mot bytte av kontraktspart i behold.

For det første vil det ved overføring av bestiller eller byggherreansvaret kunne skje en oppsplitting av kompetansen på byggherresiden med potensielt uheldige konsekvenser for leverandørene som utfører tjenesten eller anleggsarbeidet. Det må antas at Staten ved Statens vegvesen har den beste forståelsen av kontraktens innhold ettersom de selv har utarbeidet kontraktene. Tap av kompetansen som Staten besitter kan være uheldig og innebære utfordringer i forhold til kontraktsgjennomføringen.

For det andre vil det kunne bidra til økt administrasjon og merkostnader å bytte kontraktspart i form av økt møtevirksomhet og innarbeidelse av endrede faktureringsrutiner. Dette gjelder især for de kontrakter som kun delvis skal overføres fra Staten til Fylkeskommunen, jf at det i høringsnotatet på s 3 er nevnt "De kontrakter som helt eller *delvis* er aktuelle for overføring fra staten til Fylkeskommunen". (Vår utheving). I såfall må leverandøren fakturere og forholde seg til to kontraktsparter noe som innebærer økte administrasjonskostnader som entreprenørene ikke har tatt høyde for i sine priser. Et eventuelt lovpålagt bytte bør dermed følges av en plikt for staten til å erstatte økte administrasjonskostnader.

For det tredje vil eventuell nedgang i skatteinngangen til Fylkeskommunene eller innstramminger, innebære risiko for at Fylkeskommunen må prioritere lovpålagte oppgaver innen helse og skole. Det vil da være risiko for nedprioritering av vedrift og vedlikehold samt avbestillinger som kan gjøres innen rammene av kontrakten. Staten vil i en slik situasjon være å foretrekke som debitor for krav som springer ut av kontraktsforholdet. Dette gjelder også for krav utover det alminnelige kontraktshonoraret som krav om erstatning eller merutgifter etter kontraktene. I enkelte tilfeller kan slik krav utgjøre større beløp.

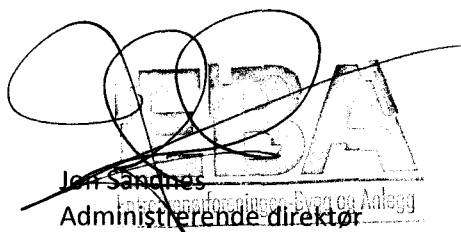
For å demme noe opp for de uheldige virkningene av å få en kontraktspart med en svakere økonomi, bør et eventuelt lovpålagt bytte skje med pålegg om statlig økonomisk garanti for alle krav som måtte springe ut av kontraktsforholdet.

Avslutningsvis finner vi grunnlag for å påpeke at forbudet i Grl § 97 om lovers tilbakevirkende kraft gjør det betenkelig å gripe inn i etablerte kontraktsrettigheter, især for kontraktene som ikke har lang varighet. Det er uklart hvor skrankene for lovgiver går i forhold til å gi lover tilbakevirkende kraft når det gjelder kontraktsrettigheter. Lovgiver bør uansett i denne saken unngå å bevege seg i grenseland for hva som er tillatt da dette kan forykke balansen i kontraktene og skape konflikter i kontraksgjennomføringen.

I henhold til juridisk teori er det mer betenkelig dersom loven griper inn i handlinger, for eksempel konkrete ervervede kontraktuelle rettigheter, fremfor mer varige tilstander som er konsekvensen av handlinger, eksempelvis inntekt som følge av tidligere kontraktuelle disposisjoner. Endringer i for eksempel regler om beskatning av eiendom er slik sett ubetenkelig. Valg av kontraktspart er mest naturlig å karakterisere som en konkret handling og ikke en varig tilstand, altså at dette er et område som er vernet av forbudet i Grl § 97. Dette taler for at lovgiver ikke bør fjerne retten til å reservere seg mot bytte av kontraktspart.

For kontraktsrettigheter er det i juridisk teori fremhevet at kontraktens varighet vil ha betydning slik at det for langvarige kontrakter likevel vil være mindre betenkelig å gripe inn med reguleringer, jf Erik Boe, Innføring i Juss, Statsrett og forvaltningsrett, Tano AS 1993, bind II på s 529 -530. Dette trekker ytterligere i retning av at man for de kontrakter som ikke er av spesielt lang varighet (et unntak gjelder her for OPS-kontrakter), bør avstå fra å bytte kontraktspart uten samtykke av kontraktsmotparten.

Forslag til frivillige ordninger med kompensasjon for administrative kostnader og økonomiske garantier fra Staten kan være et alternativ til lovpålagt bytte. For det tilfelle at lovforslag om bytte av kontraktspart vil fremmes, bør entreprenørene sikres slike rettigheter i lov.

Jon Sandnes
Administrerende direktør